

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I UPPSALA**

DOM
2016-09-29
Meddelad i Uppsala

Mål nr
3235-16 E

SÖKANDE

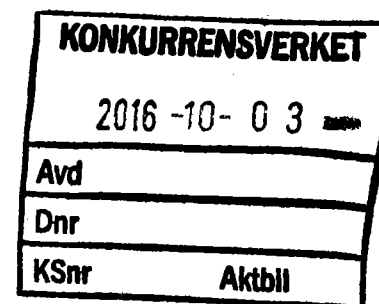
Förenade Care AB, 556535-5400
Höjdrodergatan 19
212 39 Malmö

MOTPART

Håbo kommun
746 80 Bålsta

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 189294

Postadress
Box 1853
751 48 Uppsala

Besöksadress
Kungsgatan 49

Telefon
018-431 63 00
E-post: forvaltningsratteni uppsala@dom.se
www.forvaltningsratteni uppsala.domstol.se

Telefax
018-10 00 34

Expeditionstid
måndag–fredag
08:00-16:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Håbo kommun (kommunen) genomför upphandling av driften av äldreboendet Pomona 2 i Bålsta. I tilldelningsbeslut den 15 juni 2016 antogs anbud från annan anbudsgivare än Förenade Care AB (bolaget).

Bolaget ansöker om överprövning och yrkar i första hand att upphandlingen inte får avslutas innan rättelse har gjorts i form av att utvärderingen av mervärde *Bemanning* ska justeras åter till bolagets ursprungliga angivna värde 21,76 årsarbetskrafter = 0,68 vilket ger 50 mervärdespoäng. I andra hand yrkar bolaget att upphandlingen görs om.

Till stöd för sin talan anför bolaget bland annat följande. Utvärdering sker enligt förfrågningsunderlaget utifrån att kommunen bedömer hur anbudsgivarens täthetsschema/bemanningschema kan bidra till en säker vård. Mervärde vid utvärderingen kunde enligt förfrågningsunderlagets punkt 7.2.1. ges med maximalt 50 poäng utifrån bemanning med specialfunktioner. Av tilldelningsbeskedet framgår att bolagets mervärde *Bemanning* har strukits vilket strider mot vad som angetts i 7.2.1. Det har inte av underlaget till upphandlingen någonstans framkommit eller på annat sätt förtydligats att det för att få högsta poäng i utvärderingskriteret förutom minst 0,68 i täthet för omsorgspersonal även krävdes en redovisad specialfunktion på minst 8 timmar. Bolaget har redovisat bemanningskravet mellan 0,68 - 0,70 inkl. specialfunktioner enligt kraven för stort mervärde enligt tilldelningskriterier samt har lämnat täthetsschema för endast omvårdnadspersonal såsom efterfrågats och tydliggjorts i svar upphandlingens frågor och svar fråga 47. Det till anbudet bifogade täthetsschemat och bemanning med årsarbetare visade på 21,76 årsarbetskrafter (0,68) och då med specialfunktion 0,80 LevaLivet-inspiratör och 0,76 matvärdinna inräknad. Kommunen korrigerade dock täthetsschemat och specialfunktionerna togs bort. Utan specialfunktioner minskade personaltätheten från 21,76 till 20,2/32,0,63 dvs. inget mervärde gavs, eftersom bemanning upp till 0,65 ger 0 poäng. Vid den muntliga pre-

presentationen tydliggjordes innehållet för de specialfunktionerna bolaget presenterat i anbudet men att resultatet blev att bolaget skulle få 0 mervärdespoäng framkom inte på något sätt. Mervärdet har utvärderats på ett sådant sätt att bolagets anbud inte utvärderats på samma grunder som vinnande anbud, Humana Omsorg AB. Utvärderingen som genomförs strider således mot likabehandlingsprincipen samt transparens enligt kraven i LOU. I anbudet från Humana Omsorg AB angavs personaltätheten 0,69 per boendeplats vilket korrigerades till 0,68. Eftersom Humana Omsorg AB har en bemanning mellan 0,68–0,70 samt en specialfunktion aktivitetsledare på 10 timmar (kravet var minst 8 tim/v) erhöll de 50 mervärdespoäng. Frågor och svar ger inte tydliga svar beträffande vilka kriterier som kommer att bedömas vid poängsättningen av mervärde *Bemanning* för att anbudsgivare ska kunna lämna korrekta och konkurrenskraftiga anbud på lika villkor utifrån förutsägbarhet och likabehandlingsprincipen.

Det är anmärkningsvärt att alla fyra inlämnade anbud har korrigerats vad gäller punkten för täthetsschema/bemanning. Mot bakgrund av att förfrågningsunderlag samt frågor och svar tolkats olika av olika anbudsgivare samt utvärderats och korrigerats olika av kommunen har utvärderingen gjorts på ett sådant sätt att likabehandlingsprincipen samt transparens enligt kraven i LOU inte har följts. Kommunens agerande har medfört att bolaget skulle kunna vunnit upphandlingen om den genomförts enligt LOU och därmed har lidit skada eller i vart fall riskerar att lida skada om upphandlingen inte rättas.

Kommunen bestrider bifall till bolagets ansökan och anför bland annat följande. Kommunen har inte brutit mot någon bestämmelse i LOU och man har genomfört en korrekt utvärdering. I branschen är det grunden i alla upphandlingar av driftentreprenader inom äldreården att leverantörer redovisar ett täthetsschema. Det mest vanliga täthetsschemat inom branschen är det schemat som beskriver tätheten av omsorgspersonal d.v.s. undersköterskor

dag och kväll. För att få högsta poäng (stort mervärde) i utvärderingskriteriet täthetsschema krävdes förutom minst bemanning med minst 0,68 även en redovisad specialfunktion på minst 8 timmar i veckan.

I anbudet från bolaget visade det bifogade täthetsschemat på 21,76 årsarbetare men då var 0,80 leva livet-inspiratör och 0,76 matvärdinna inräknad (s.k. specialfunktioner). Eftersom det under frågor och svar (frågor 47 och 51) tydligt angivits att specialfunktioner inte skulle medräknas i täthetsschemat omräknades bemanningstalet. Vid muntlig genomgång korrigerades täthetsschemat för flera av anbuden. Specialfunktionerna räknades bort så att endast omvårdnadspersonal inklusive gruppleddare inräknades i täthetsschemat. Personaltätheten för bolaget minskade då från 21,76 till 20,2. För att få rätt beräkningstal divideras 20,2 med 32 (antal boende) vilket ger ett tal på 0,63. Bemanning upp till 0,65 ger poäng 0.

Vad gäller Humana Omsorg AB korrigerades inte täthetsschemat eftersom specialfunktion i form av aktivitetsansvarig inte räknats in i täthetsschema. Täthet 0,69 korrigerades dock till 0,68 sedan en felräkning framkommit.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Förvaltningsrätten ska pröva om det finns skäl att ingripa i upphandlingen till följd av vad bolaget anför.

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdig och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt.

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot någon av de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i LOU och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att

lida skada, ska rätten enligt 16 kap. 6 § LOU besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Rätten grundar sin prövning på de omständigheter som sökanden åberopar och parterna själva bär ansvaret för utredningen, jfr. Högsta förvaltningsdomstolens avgörande RÅ 2009 ref. 69.

Bolaget har primärt hänfört sig till hur mervärdespoäng beräknats i utvärderingen av de ingivna anbuden.

I upphandlingens förfrågningsunderlag anges bland annat följande.

7.2 Utvärdering av anbud

Det anbud som uppfyller samtliga krav och har lämnat ekonomiskt mest fördelaktiga anbud kommer att antas.

Har fler anbudsgivare erhållit samma pris, kommer vinnande anbud att utses genom lottning.

7.2.1 Täthetsschema

Håbo kommun bedömer hur anbudsgivarens täthetsschema/bemanningschema kan bidra till att säkerställa en god vård.

Dokumentation/verifiering av ovanstående punkt sker enligt anbudsgivarens egna önskemål utan specificerade formkrav.

Täthetsschema är exklusive nattpersonal, sjuksköterska och chef.

Stort mervärde = 50 poäng Bemanning mer än 0,70 eller bemanning mellan 0,68 – 0,70 med specialfunktioner t.ex. fritidsassistent, frukostvärdinna (minst 8 tim/v).

Begränsat mervärde = 25 poäng Bemanning 0,66_0,70

Inget mervärde = 0 Bemanning upp till 0,65

I upphandlingens frågor och svar, Annonsinformation, anges bland annat följande.

Fråga 47, inskickad 2016-04-7, besvarad 2016-04-11

Ska chef, nattpersonal och sjuksköterskor räknas bort från bemanningskravet 0,68 - 0,70 för stort mervärde (inkl. specialfunktioner)?

Svar:

Täthetsschema ska vara exklusive natt, sjuksköterska och chef (och även utan specialfunktioner)

Fråga 51, inskickad 2016-04-13, besvarad 2016-04-14

I frågor och svar från 2016-04-11 står nu att täthetsschema ska vara exklusive natt, sjuksköterskor och chef (och även utan specialfunktioner). Under punkt 7.2. 1 i ffu står det att "täthetsschema är exklusive nattpersonal, sjuksköterska och chef" är dessa förutsättningar ändrade?

Svar:

Eventuella specialfunktioner är frivilligt och ligger utöver täthetsschema.

Förvaltningsrätten gör följande bedömning.

Eftersom frågor och svar utgör en del av förfrågningsunderlaget står det enligt förvaltningsrätten klart att specialfunktionerna inte skulle räknas med i täthetsschemat. Den information som lämnats i "Frågor och svar" är enligt förvaltningsrättens bedömning tydlig och borde inte kunna misstolkas. Det är därmed klarlagt att bolagets täthetsschema, utan angivna specialfunktioner, har en bemanning på 0,65 och att mervärde således inte kunde beaktas trots de av bolaget offererade specialfunktionerna. Bolaget har inte visat att kommunens hantering av frågor och svar strider mot förfrågningsunderlaget eller någon av de grundläggande principerna som bolaget åberopat. Således kan förvaltningsrätten inte finna att det föreligger några brister i upphandlingen i denna del.

Bolaget har därutöver anfört att anbudet från Humana Omsorg AB särbehandlats genom att man erhållit mervärdespoäng. Det har dock inte framkommit annat av utredningen i målet än att Humana Omsorg AB redogjort

för ett täthetsschema med 0,68 bemanning och därutöver även erbjudit specialfunktioner i den omfattning som enligt upphandlingen krävdes för högsta mervärdespoäng. Inte heller på denna grund föreligger därför skäl för ingripande enligt LOU. Bolagets ansökan om ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1A LOU)

Per-Erik Nistér

f.d. rådman

Målet har handlagts av föredraganden Nicklas Rydgren

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.